

това стихотворение със стила на ранните Славейкови произведения, не може да не се забележи съществен напредък. „Наистина — пише по този повод Ив. Д. Шишманов — Славейков се бори още с формата, на която не е навикнал... И при всичко това, при всичката си криващина, кой няма да признае, че тия стихове съдържат една истинска поетическа идея...“¹

Стихотворението „Гроб“ не се намира сред образците, включени в Кургановия „Писмовник“, макар да е близко по характер на редица от тях. Следва да се допусне, че Славейков към 1849 г. освен „Писмовника“ е имал на ръка и други книги, съдържащи стихотворения от руски автор.

През 1849 г. Славейков отива в Елена с намерение да повиши квалификацията си като учител в така наречената даскалоливня (школа за учители), открита и ръководена от завършилия философия в Москва Никола Михайловски. Срещата с високообразования Михайловски ще е била от голямо значение за младия поет, за по-нататъшното развитие на неговите творчески интереси. Никола Михайловски подарява на Славейков Галаховата христоматия, която по своето съдържание коренно се различава от Кургановия „Писмовник“. Голямата двутомна христоматия, съставена от А. Галахов, представляваща за дълго време пособие по руска литература за средните учебни заведения и учителски институти в Русия, открива на Славейков нов поетичен свят. Тя дава възможност на поета да разшири своята литературна култура и главно да се запознае с някои избрани произведения от творчеството на великите руски поети и писатели от XIX в. Първият том от христоматията (399 стр.) на А. Галахов запознава Славейков с прозата и нейните видове. Тук са поместени образци от описания, исторически разкази, характеристики, разсъждения, ораторска реч и др. Творческите интереси на Славейков обаче ще са се задоволявали главно от втория том (522 стр.), в който са включени поетични образци по ред, определящ се от делението на поезията на родове и видове. Така в раздела за епоса са включени образци от народен епос, героическа поема, басня, приказка, роман, повест, идилия и др., в раздела лирика се съдържат образци от различните видове — ода, народни песни, елегия, сатира, епиграма, антологични стихотворения и др. В раздела драма са дадени образци от трагедия, драма и комедия.

Наред с имената на руски автори от XVIII в. тук са представени с отделни творби Пушкин, Грибоедов, Лермонтов, Жуковски, Батюшков, Крилов, Ершов, Гогол, Одоевски, Гончаров, Тургенев, Л. Толстой, Н. Некрасов, Язиков, Хомяков, Майков, Никитин, Тютчев и др.

Христоматията освен образците от руската литература, които са основно нейно съдържание, включва и текстове от славянските, древ-

¹ Ив. Д. Шишманов. Наченки от руско влияние в българската книжнина. Сп. Български преглед, год. V, кн. IX—X, София, 1899, стр. 161.